

عرش (رقم هیبرید جدید آفتابگردان) (سال ۱۴۰۳)

با توجه به اهمیت ارقام زودرس در شرایط گسترش خشکی، افزایش عملکرد ارقام هیبرید زودرس همراه با اصلاح ویژگی های مورفو لوژیک از جمله بهبود یکنواختی و اصلاح ساختار بوته مانند خمیدگی ساقه از جمله نیازمندی ها در زمینه اصلاح ارقام آفتابگردان در ایران است. تهیه لاین رستور (RGK15) هیبرید عرش در فاصله سال های ۱۳۸۷-۱۳۹۲ و لاین نر عقیم سیتوپلاسمی AGK370 و لاین نگهدارنده مربوط با استفاده از روش تلاقی همزمان در طی سال های ۱۳۸۵ تا ۱۳۹۶ صورت گرفت. در سال ۱۳۹۵ لاین رستور RGK15 از نظر ترکیب پذیری عمومی برای عملکرد دانه در بین ۳۲ لاین دیگر در رتبه پنجم و لاین مادری AGK370 در بین ۴۳ لاین نر عقیم در رتبه دوم قرار داشت. در سال ۱۳۹۷ هیبرید عرش بیشترین ترکیب پذیری خصوصی را برای عملکرد دانه نشان داد. هیبرید عرش در ارزیابی سازگاری در طی دو سال ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ در کرج، ساری، دزفول و کرمانشاه با عملکرد دانه ۲۹۸۲ کیلو گرم در هکتار در رتبه سوم قرار داشت و نسبت به هیبرید گلسا (۹٪)، قاسم (۱۲٪) و فرخ (۱۶٪) برتر بود. در بررسی های کیفی روغن، میزان اسید اولئیک این هیبرید (۵٪/۴۳٪) بیشتر از دامنه مربوط به روغن های معمولی (۳۹-۱۴ درصد) است که یک صفت مطلوب از نظر پایداری و کیفیت روغن است. هیبرید عرش به عنوان یک هیبرید زودرس با طول دوره رویش ۱۰۲ روز، ارتفاع بوته ۱۷۶ سانتیمتر، وزن هزار دانه ۵۰ گرم، متوسط تعداد ۹۳۷ دانه در طبق، عملکرد دانه و روغن به ترتیب ۲۹۸۲ و ۱۳۷۴ کیلو گرم در هکتار، پایداری عملکرد، میزان اسید اولئیک (۴۳٪)، خمیدگی ساقه (۲۳٪) و مقاوم به سفیدک کرکی (نژاد ۱۰۰) و زنگ (نژاد ۳۳۴) به عنوان یک هیبرید جدید مناسب برای کشت اول و دوم در کرمانشاه، مازندران، گلستان و مناطق مشابه توصیه می شود.

مشخصات هیبرید عرش در مقایسه با هیبرید شاهد		
عرش	گلسا (شاهد)	خصوصیات زراعی
۱۰۲	۱۰۱	طول دوره رویش (روز)
۱۷۶	۱۶۰	ارتفاع بوته (سانتی متر)
۲۳	۳۰	خمیدگی ساقه (%)
۵۰	۵۹	وزن هزار دانه (گرم)
۹۳۷	۷۳۷	تعداد دانه در طبق
۴۵/۹	۴۶/۶	درصد روغن
۴۳	۱۷	درصد اسید اولئیک
مقاوم	مقاوم	واکنش به سفیدک کرکی (نژاد ۱۰۰)
مقاوم	مقاوم	واکنش به زنگ (نژاد ۳۳۴)
۳	۲/۷	عملکرد دانه (تن در هکتار)
۱/۴	۱/۳	عملکرد روغن (تن در هکتار)

توجیه اقتصادی:

بر اساس متوسط عملکرد هیبرید عرش (۲۹۸۲ کیلو گرم در هکتار) در آزمایش‌های سازگاری و ۹ درصد برتری عملکرد نسبت به رقم شاهد (۲۵۰ کیلو گرم در هکتار) با در نظر گرفتن نرخ تنزیل بانکی ۲۳ درصد و افزایش قیمت سالانه ۲۰ درصد، با در نظر گرفتن پیش‌بینی قیمت فروش هیبرید آفت‌تابگردان در سال‌های مختلف و سطح زیرکشت، ارزش کنونی ناخالص تولید هیبرید جدید در دوره هفت ساله ۸۵۹ میلیارد ریال برآورد شد.

مناطق جغرافیایی:

این رقم مناسب کشت کشت اول و دوم در کرمانشاه، مازندران، گلستان و مناطق مشابه است.

سایر مجریان

ابراهیم فرخی، آذر طاعی، اسدآ... زارعی سیاه بیدی، فتح ا... نادعلی، سیامک رحمانپور اوزان، حسین صادقی، فرناز شریعتی، عraz محمد نوری راد دوجی، سید عباسعلی اندرخور، نرجس خاتون کازرانی، سید احمد کلانتر احمدی، محمد رضا شهسواری، احمد آئین، مراد چشمہ نور، عباس رضائی زاد، فرشاد ناصر قدیمی، امیر قلی زاده، حمید صادقی گرمارودی

محری طرح: مهری غفاری